

POROČILO O DELU SVETOVNEGA SLOVENSKEGA KONGRESA V LETU 2018

STROKOVNA SREČANJA IN POSVETI

X. JUBILEJNA KONFERENCA SLOVENSKEH ZDRAVNIKOV IZ SVETA IN SLOVENIJE

Ljubljana, Krka d.d. Novo mesto, 24.-25. maj 2018

24. in 25. maja 2018 je potekala jubilejna X. Konferenca slovenskih zdravnikov iz sveta in Slovenije, ki jo je pripravil Svetovni slovenski kongres. Dvodnevni program se je odvijal na predstavništvu Krke d.d. v Ljubljani. Častni pokrovitelj pa je bil predsednik Republike Slovenije, Borut Pahor.

I. KONFERENCA SLOVENSKEH RAČUNOVODIJ, REVIZORJEV IN DAVČNIH SVETOVALCEV IZ SVETA IN SLOVENIJE

Ljubljana, Ekonomska fakulteta Univerze v Ljubljani, 29.-30. november 2018

29. in 30. novembra 2018 je Svetovni slovenski kongres v sodelovanju z Ekonomsko fakulteto Ljubljana, Slovenskim inštitutom za revizijo in Zbornico davčnih svetovalcev Slovenije pripravil I. Konferenco slovenskih računovodij, revizorjev in davčnih svetovalcev iz sveta in Slovenije. Glavni namen naših konferenc je povečati kroženje znanja, stikov in sodelovanja med našimi strokovnjaki, ki delajo v tujini in domovini. Prepričani smo, da so ta srečanja širokega gospodarskega in družbenega pomena. Srečanja se je v obeh dneh udeležilo preko 130 slušateljev.

POGOVORI NA KONGRESU

Skozi taborišča do sreče, 5. april 2018

V dvorani Svetovnega slovenskega kongresa v Ljubljani smo pripravili skupen dogodek z Založbo mladika iz Trsta, na katerem je bila v četrtek, 5. aprila prvič predstavljena nova knjiga iz zbirke *Zapisi iz zdomstva*. Po uvodnem pozdravu s strani predsednika SSK, dr. Borisa Pleskoviča in direktorja Mladike, gospoda Marija Maverja so besedo dobili govorniki omizja. Pri predstavitvi knjige so sodelovali: urednica knjige, dr. Rozina Švent, poznavalka opisanih krajev in ljudi mag. Andreja Mele iz Cerknice, znanstveni svetnik dr. Andrej Mihevc in urednik zbirke *Zapisi iz zdomstva* pri založbi Mladika, Ivo Jevnikar.

S potovanja med avstralskimi Slovenci (Dejan Valentinčič), 18. april 2018

V dvorani Svetovnega slovenskega kongresa v Ljubljani je v sredo, 18. aprila 2018, potekalo izjemno zanimivo predavanje: »S potovanja med avstralskimi Slovenci, o izginjanju stare in nastajanju nove skupnosti«. Po uvodnem pozdravu predsednika SSK, dr. Borisa Pleskoviča, nam je dr. Dejan Valentinčič predstavil Avstralijo in aktivnosti slovenskih skupnosti na tej celini. Predavatelj nam je predaval o mladih Slovencih, ki se zadnja leta v velikem številu selijo v Avstralijo. Predstavil nam je večja mesta v katerih delujejo slovenska društva. Vsako društvo ima svoje navade in posebnosti, vseeno pa skušajo ohraniti svoje slovenske korenine, navade in kulturo.

PROGRAMI ZA OTROKE IN MLADINO

22. TABOR SLOVENSКИH OTROK PO SVETU

Livške Ravne, ČŠOD Kavka, 28. julij - 4. avgust 2018

Svetovni slovenski kongres je letos pripravil že 22. Tabor slovenski otrok po svetu, tokrat v ČŠOD Kavka. Po sprejemu in namestitvi otrok po sobah so udeleženci reševali teste s katerimi smo preverili njihovo znanja slovenščine in jih na osnovi teg razdelili v tri skupine. Po krajšem ogledu okolice in sprehodu do slovensko italijanske gozdne meje, smo povečevali, nato pa uživali v družabno spoznavnem večeru.

NATEČAJ ZA IZVIRNO IZRAŽANJE MLADIH SLOVENSКИH ROJAKOV IZ ZAMEJSTVA IN SVETA 2018

Slovenska konferenca Svetovnega slovenskega kongresa (SSK) je v sodelovanju s Celjsko Mohorjevo družbo in finančno pomočjo Urada RS za Slovence po svetu pripravila nagradni natečaj za mlade v letu 2018 s tematiko, ki se navezuje na Cankarjevo leto: »Ivan Nevsakdanji danes«. V letu 2018 lahko mladi sodelujejo v dveh različnih kategorijah: VIDEO (1. kategorija) in PROZA (2. kategorija) – razdeljena na dve skupini: skupina A (do 30. leta) in skupina B (nad 30. let). Rok natečaja se je zaključil 30. novembra in uradna razglasitev rezultatov naj bi bila v decembru 2018. Zaradi nezadostnega števila prijav smo morali vrniti projektna sredstva. Glede na prijave v prejšnjih letih verjamemo, da bodo mladi tudi v prihodnjih letih z veseljem sodelovali pri tovrstnih razpisih.

KULTURNE DEJAVNOSTI

KOROŠKI KULTURNI DNEVI

V okviru Koroških kulturnih dnevo je 17. aprila 2018, v prostorih SSK potekala predstavitev novih slovenskih koroški publikacij: »Tiha zemlja« (Nužej Tolmajer), Koroški Slovenci in Sokolstvo (Jasna Nemec Novak) in »Iz koroških grap v obirsko sonce« (Valentin Polanšek), dogodek pa je moderiral prof. Janez Stergar. Poseben poudarek je bil namenjen knjigi, ki obsega več kot 600 strani. Gre za zbirko starih zapisov koroških pesmi, opremljenih z notami oz. melodijo, med katerimi je mnogo takih, ki so ohranjene le v tem zapisu. Dogodek smo pripravili v sodelovanju z DASP in KKS iz Ljubljane, udeležilo pa se ga je med 37 ljudi.

IZDAJATELJSKA DEJAVNOST

Svetovni slovenski kongres tradicionalno ob začetku vseh strokovnih srečanj izda zbornike s prispevki in življenjepisi sodelujočih v programu. Tako smo v letu 2018 izdali zbornika X. jubilejne konference slovenskih mladih zdravnikov iz sveta in Slovenije ter I. Konference slovenskih računovodij, revizorjev in davčnih svetovalcev iz sveta in Slovenije.

DRUGI PROJEKTI

SLOVENSKO OBROBJE

Trst – Repentabor, 7. maj 2018

Svetovni slovenski kongres je v ponedeljek, 7. maja 2018, v okviru projekta Slovensko obrobje, obiskal rojake na Tržaškem. Pot smo začeli ob 10. uri, iz Tivoli parka v Ljubljani. Na meji z Italijo nas je pričakal Ivo Jevnikar, nekdanji sodelavec slovenskega RAI in zadnji dve leti glavni urednik slovenskih informativnih programov RAI. Najprej smo obiskali Repentabor, najmanjšo občino v Tržaški pokrajini. Izvedeli smo marsikaj o položaju Slovencev v Italiji. Na vzpetini z imenom Tabor stoji Repentaborska

cerkev in je posvečena Devici Mariji. Pot smo nadaljevali na Opčine, kje smo se malo okrepčali n se nato odpeljali v mestno središče Trsta. Tam smo si ogledali nekdanji Narodni dom, novo slovensko knjigarno, tržaško knjižnično središče, na trgu Oberdan in še nekaj drugih znamenitosti.

V ulica Donizzeti 3, kje je dom slovenskih organizacij, smo obiskali knjižnico Dušana Černeta v kateri je več kot 1200 unikatnih tiskovin. Potem smo si ogledali razstavo izseljenskega tiska in naš obisk zaključili z omizjem ob 70-letnici begunske književnosti po razselitvi iz evropskih taborišč. Obiska rojakov na Tržaškem sta se pridružila Marjan Terpin, bivši predsednik Konference za Italijo, in Carlo Bresciani.

OSTALE DEJAVNOSTI

1. Podelitev zlatnika Slovenske konference SSK »Slovenski tolar« Jožetu Colariču

V sklopu X. jubilejne konference slovenskih zdravnikov iz sveta in Slovenije smo v zahvalo za dologletno podporo in sodelovanje pri konferencah slovenskih strokovnjakov na področju medicine zlatnik »Slovenski tolar« podelili predsedniku uprave in generalnemu direktorju Krka d.d. Novo mesto gospodu Jožetu Colariču.

2. Podelitev zlatnika Slovenske konference SSK »Slovenski tolar« Janezu Stergarju

Svetovni slovenski kongres je Janezu Stergarju za njegovo delo na področju ohranjanja in skrbi za slovenske rojake v sosednjih državah, še posebno na avstrijskem Koroškem, za nesebično in zavzeto delovanje v okviru projektov SSK, za preseganje meja in povezovanje slovenskih rojakov, predvsem na področju sosednjih držav Slovenije, 4. julija 2018, podelil najvišje priznanje Zlati slovenski tolar.

3. X. redni zbor svetovnega slovenskega kongresa, 4. julij 2018

V Ljubljani je, 4. julija 2018, v prostorih Svetovnega slovenskega kongres (SSK) potekal volilni X. zbor. Udeležili so se ga predstavniki petih konferenc po svetu. SSK je dobil novo razširjeno vodstvo (na Zboru so namreč navzoči delegati soglasno spremenili statut SSK in razširili Upravni odbor z 8 na 10 članov). Predsednik SSK še vedno ostaja dr. Pleskovič. Na občnem zboru sta Svetovni slovenski kongres in Slovenska konferenca SSK podelila najvišje priznanje prof. Janezu Stergarju – Zlati slovenski tolar.

4. 13. Zbor Slovenske konference SSK

Slovenska konferenca SSK je v sredo, 24. oktobra 2018, na 13. rednem Zboru dobila novo vodstvo za mandatno obdobje 2018 – 2021. Zbora se je udeležilo 58 (od 175) članov z volilno pravico. Zbor je na predlog Komisije za popravke Statuta sprejel minimalne potrebne spremembe Statuta. Dosedanji predsednik Slovenske konference SSK, dr. Edvard Kobal, je v svojem poročilu predstavil opravljeno delo ter pri tem opozoril tudi na prostorsko problematiko s katero se sooča Slovenska konferenca in SSK kot celota, in kjer še niso dokončno dorečeni pogoji in urejene rešitve za eventualno selitev v naslednjem koledarskem letu.

Na Zboru je potekala vsebinska razprava, ki se je dotaknila dobro opravljenega dela, in ki je opozorila tudi na izzive pred katerimi se nahajamo na nacionalni ravni in znotraj družine Evropskih narodov. Pri tem je bila izpostavljena tudi potreba po krepitvi sodelovanja in negovanja slovenske kulture in narodnega izročila tako znotraj matične slovenske skupnosti in med Slovenci v zamejstvu in po celem svetu.

5. Izjave za javnost

In Memoriam Alojz Rebula

Pismo javnosti: »Resnica bo Slovence osvobodila

In Memoriam Dušan Lajovic

In Memoriam Miki Muster

Predčasne volitve v Državni zbor RS (3. Junij 2018)

Ob visokem jubileju znanega Slovenca (Marko Kremžar)

In Memoriam Herman Zupan

Izjava za javnost: Skupna stališča društev v zvezi z namero najemodajalca – MJU RS, da preseli najemnike s Cankarjeve 1 na Linhartovo 13, v Ljubljani

6. Sodelovanje pri portalu Slovenci.si

Svetovni slovenski kongres redno prispeva k pripravi vsebin za portal namenjen za Slovence po svetu Slovenci.si. Sodelavci pisarne tako pišejo članke o projektih, ki jih izvajamo ter drugih zanimivih dogodkih, istočasno pa poskrbijo za slikovni material.

7. Tradicionalni obisk predstavnikov SSK pri nadškofu

Na prvi februarjski dan je ljubljanski nadškof metropolit msgr. Stanislav Zore na pogovor sprejel predstavnika Svetovnega slovenskega kongresa (SSK), predsednika dr. Borisa Pleskoviča in v. d. generalne sekretarke Zdenko Volarič. Pogovarjali so se o aktualnih družbenih zadevah, ki zadevajo medsebojno sodelovanje in skrb za krepitev stikov s Slovenci po svetu. V zadnjem času predvsem mladi odhajajo na študij ali v službe v tujino, kar za slovensko državo predstavlja veliko izgubo, saj bi morali ti strokovnjaki svoje znanje in izkušnje uporabljati v Sloveniji, s čimer bi slovensko gospodarstvo pridobilo. Slovenija, in predvsem Vlada RS, se mora zavedati pomena tovrstnega znanja in se še bolj truditi, da z gospodarskimi ukrepi skuša mlade zadržati doma. Pleskovič je nadškofa seznanil s projekti, ki jih v ta namen letos pripravlja SSK, kot so strokovne konference, tabor za mlade in različne tematske večere.

Dr. Pleskovič je v nadaljevanju nadškofa seznanil tudi z aktualno problematiko glede prostorov na

POROČILO O DELU SVETOVNEGA SLOVENSKEGA KONGRESA V LETU 2019

STROKOVNA SREČANJA IN POSVETI

IV. KONFERENCA SLOVENSkih MLADIh RAZISKOVALCEV IN ŠTUDENTOV IZ SVETA IN SLOVENIJE

Ljubljana, Institut »Jožef Stefan«, 5. julij 2019

V petek, 5. julija 2019 smo z glasbenim uvodom baritona Antona Habjana slovesno pričeli IV. Konferenco mladih raziskovalcev in študentov iz sveta in Slovenije, že 38. tradicionalno vseslovensko srečanje strokovnjakov, ki jih pripravljamo preko petindvajset let. Častno pokroviteljstvo nad konferenco je ponovno prevzel predsednik Republike Slovenije, gospod Borut Pahor. Konferenco smo pripravili v sodelovanju z Ameriško slovensko izobraževalno fundacijo in Društvom V tujini izobraženi Slovenci.

Zadnji sklop: »Predstavitev mladih raziskovalce in inovatorjev iz sveta in Slovenije je vodila Jelena Malnar, pravna svetovalka pri Zadružni zvezi Slovenije. Sodelovali so mag. Jože Rožanec, mag. Lana Batagelj, Maja Rojko in kot zadnji, dr. Andrej Košmrlj iz ZDA. Po razpravi se je ob zaključki konference predsednik Svetovnega slovenskega kongresa iskreno zahvalil vsem, ki so pripomogli k uspešni izvedbi srečanja. Tudi na tokratnem srečanju se je izkazalo, da so izredno koristna, obisk konference pa potrjuje, da se mladi v Sloveniji zavedajo pomena takih srečanj, saj se je konference udeležilo preko 120 slušateljev in predavateljev iz Slovenije, Italije, Hrvaške, Nemčije, Švice, Velike Britanije, Avstralije, Argentine in ZDA.

JUBILEJNA X. KONFERENCA SLOVENSkih ZNANSTVENIKOV IN GOSPODARSTVENIKOV IZ SVETA IN SLOVENIJE

Ljubljana, Institut »Jožef Stefan«, 24.-25. oktober 2019

24. in 25. oktobra 2019 je v prostorih Instituta "Jožef Stefan" potekala jubilejna X. Konferenca slovenskih znanstvenikov in gospodarstvenikov iz sveta in Slovenije. Svetovni slovenski kongres je konferenco pripravil v soorganizaciji z Institutom "Jožef Stefan" (IJS), Slovensko znanstveno fundacijo (SZF), Almo Mater Europaea in Klubom slovenskih podjetnikov. Kot pri prejšnjih srečanjih so bili cilji konference povečati kroženje znanja, vzpostavitev stikov in sodelovanja med našimi strokovnjaki, ki delajo ali študirajo v tujini in domovini. Častno pokroviteljstvo nad konferenco je prevzel predsednik Vlade RS, gospod Marjan Šarec. Osrednji rdeči niti letošnje konference sta bili globalizacija v ekonomiji in »zelene teme«.

3. CIKEL PREDAVANJ 2019: SLOVENSki JEZIK MED MLADIMI ROJAKI

Prvo predavanje iz cikla: »Slovenski jezik med mladimi rojaki«

V torek, 3. septembra 2019, je Svetovni slovenski kongres, v prostorih Zavoda za šolstvo, pripravil predavanje Danni Stražar z naslovom "Jezik – pomemben dejavnik slovenske identitete v tujini". Dogodka se je udeležilo nekaj več kot 20 poslušalcev, ki so z zanimanjem prisluhnili predavateljici.

Drugo predavanje iz cikla: »Slovenski jezik med mladimi rojaki«

11. novembra 2019 je o izzivih poučevanju in podajanja znanja slovenskega jezika na avstrijskem Štajerskem spregovorila sen. sc. dr. phil. Tatjana Vučajnk. Predstavila je svoje delo na Novi srednji šoli St. Andrae v Gradcu, kjer poučuje kot profesorica materinščine (slovenskega jezika).

Tretje predavanje iz cikla: »Slovenski jezik med mladimi rojaki«

26. novembra 2019, bomo v Slovenskem šolskem muzeju pripravili predavanje gospe Mirjane Žagar s Hrvaške. Spregovorila bo o pouku slovenščine v krajih Tršče, Prezid in Čabar, ki ga izvajajo ob podpori Urada za Slovence po svetu in Zavoda RS za šolstvo ter na kakšen način se večja njihovo število. Opisala bo kaj delajo pri pouku, kakšne dejavnosti izpeljejo izven njega ter ako sodelujejo s SKD Gorski kotar in Narodno knjižnico Ivan Žagar v Čabru.

PROGRAMI ZA OTROKE IN MLADINO

23. TABOR SLOVENSkih OTROK PO SVETU

Šentpavel na Dolenjskem, LARIS Survival school, 27. julij - 3. avgust 2019

Svetovni slovenski kongres je od 27. julija do 3. avgusta pripravil tradicionalni tabor slovenski otrok po svetu, ki je bil že 23 po vrsti. Tokrat je potekal v občini Ivančna Gorica v sodelovanju s Šolo preživetja Laris iz Šentpavla na Dolenjskem. 30 udeležencev, ki so prišli v Slovenijo s Hrvaške, Italije, Francije, Nemčije, Luxembourga, Španije, Velike Britanije, Švedske, Kanade in ZDA, je skupaj z animatorji in Larisom Žurgo, inštruktorjem preživetvenih veščin v naravi, doživela malo drugačne počitnice v objemu narave.

Po sprejemu in namestitvi otrok, ki so tokrat lahko izbirali med namestitvijo v šotoru ali apartmaju, smo s testi preverili njihovo znanje slovenščine in jih razdelili v tri skupine: začetnike, nadaljevalce in izpopolnjevalce.

NAGRADNI NATEČAJ ZA MLADE SLOVENSKE ROJAKE

V letu 2013 je bila pri Slovenski konferenci ustanovljena literarna sekcija »Slovenska beseda« z željo, da na področju književnosti pripomore k povezovanju slovenskih rojakov po svetu in pomaga pri ohranjanju slovenske besede. Od ustanovitve sekcija vsako leto pripravi natečaj za mlade slovenske rojake s finančno podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu.

V letu 2019 smo pripravili bralno-risalni natečaj, ki je bil namenjen otrokom do 15. leta starosti, hkrati pa smo želeli vzpodbuditi tudi medgeneracijsko branje v slovenščini. Otroci so sami, s pomočjo staršev, starih staršev ali ob pomoči učitelja prebrali besedilo koroške ljudske pravljice z naslovom »Hvaležni medved« in za natečaj pripravili risbo oz. sliko z motivom iz pravljice. Do konca oktobra je na natečaj je prispelo 81 risb, od tega ena skupinska prijava. Skupinsko prijavo je poslala Slovenska šola »dr. Gregorij Rožman« iz Argentine. Največ natečajnikov prihaja iz sosednje Hrvaške, saj je od tam prispelo več kot 40 slik. Posamične prijave smo prejeli še iz Italije, Francije, Nemčije, Luxembourga, Španije, Velike Britanije, Švedske, Kanade in ZDA. Veseli nas, da je natečaj naletel na tako velik odziv in zato bomo v naslednjem koledarskem letu natečaj na najmlajše ponovili z drugo primerno zgodbo. Upamo, da bomo lahko zabeležili podobno število mladih natečajnikov.

OTROCI NA DRUGI STRANI MEJE

Škofja Loka, OŠ Cvetka Golarja, 4. november 2019

S projektom »Otroci na drugi strani meje – slovenski rojaki v sosednjih državah« želi Svetovni slovenski kongres (SSK) začeti korenito in načrtno spremembo na področju razgledanosti in poznavanja naših rojakov, ki živijo v sosednjih državah. Svetovni slovenski kongres namreč učno temo Slovenci v zamejstvu vidi kot eno izmed najpomembnejših tem, ki lahko mladega človeka spodbujajo k vseživljenjskemu učenju, pozitivnemu odnosu do slovenstva ter razumevanju skupnega slovenskega kulturnega prostora.

V oktobru 2019 smo projekt izvedli na Osnovni šoli Cvetka Golarja iz Škofje in otrokom iz prve triade, s krajšim predavanjem, približali razumevanje zamejstva in način življenja slovenskih otrok izven RS. Predstavila se je lutkovna skupina Srce iz Dobrle vasi. Otroci so pripravili tudi krajšo lutkovno predstavo »Povej mi kaj o šoli«, ki je spregovorila o strahu pred vstopom v šolo.

Po izjemnem uspehu v letu 2019, ko smo projekt pripravili prvič, želimo z njim nadaljevati in ga še razširiti s krajšimi predavanji, predvsem za višje razrede OŠ in srednješolce, ki bi jih lahko umestili v čas pouka znotraj posamezne šolske ure.

KULTURNE DEJAVNOSTI

GALERIJA 2019 – SLOVENCi IZ NORDIJSKIH DRŽAV

V torek, 5. novembra 2019, ob 17. uri smo v avli Nove univerze pripravili odprtje razstave Modra senca, umetnika Jožeta Stražarja Kiyohara iz Švedske.

Jože Stražar Kiyohara je z umetniškim izobraževanjem pričel leta 1965, ki ga je najprej pridobil pri umetniku Kegu Haberju na višji šoli za umetnost St. Erik in kasneje tudi drugod. Pogosto so njegova umetniška dela športni motivi v različnih oblikah in prijemih. Ustvarja tudi glinene skulpture ter modelira medalje. Umetnine Jožeta Stražarja so našle svoj dom v zbirkah, ki so v lasti raznih Muzejev, Vatikana in posameznikov.

Prijeten večer sta s svojo glasbo popestrili violinistki, zaokrožili pa smo ga z ogledom razstavljenih del in v sproščenem pogovoru s slikarjem.

2. IZDAJATELJSKA DEJAVNOST

Svetovni slovenski kongres tradicionalno ob začetku vseh strokovnih srečanjih izda zbornike s prispevki in življenjepisi sodelujočih v programu. Tako smo v letu 2019 izdali zbornika X. jubilejne konference slovenskih znanstvenikov in gospodarstvenikov iz sveta in Slovenije ter IV. Konference slovenskih mladih raziskovalcev in študentov iz sveta in Slovenije.

DRUGI PROJEKTI

1. SLOVENSKO OBROBJE 2019

Čedad – Špeter, 11. oktober 2019

V okviru projekta Slovensko obrobje 2019, smo se 11. oktobra odpravili na obisk k rojakom v Benečiji. Na meji z Italijo nas je pričakal Karlo Bresciani, predsednik Konference za Italijo, ki nas je vodil po Beneški Sloveniji.

Najprej smo se odpeljali v Čedad (Cividale del Friuli), kjer smo se sestali s predstavniki slovenskih organizacij v Čedadu. Najprej nas je sprejela predsednica Kulturnega društva Ivan Trinko, gospa Iole Namor, nato pa sta nas pozdravila še urednik časopisa Novi Matajur, gospod Miha Obič in urednik časopisa Dom Luciano Lister. Po srečanju smo malo okrepčali, nato pa se z avtobusom odpeljali v vas Mašera (Masseris), tam nas je sprejela Luisa Battistig, pesnica in predsednica Planinske družine Benečije. Spremljala nas je na ogledu etnološke zbirke Muzeja varha Matajura in stare kovačije družine Dus. Nato smo se odpravili še v Špeter Slovenov (San Pietro al Natisone), kjer nas je sprejela gospa Marina Chernetig, nato smo se srečali s predsednikom ISK, Giorgio Banchig-om in Davidom Klodičem, sedanjim ravnateljem dvojezične šole. Pogovoru je sledil krajši kulturni nastop učencev Glasbene šole in odhod proti domu.

2. IZDELAVA IN UREDITEV SEZNAMA ŠTUDIJSKIH GRADIV DOSEGLJIVIH V ZAMEJSTVU

Osrednji namen tega projekta je ureditev seznama knjižnic in gradiv, ki hranijo materiale pomembne za lokalno zgodovino in arhiv kolektivnega spomina slovenske skupnosti, genealoških evidenc, arhivov in slovenskih knjižnih zbirk (seznam tvarne kulturne dediščine, ki je osnova za ohranjanje slovenske narodne identitete).

4. DOBRODOŠLI DOMA 2019

Radovljica, 6. julij 2019

V letu 2019 smo sodelovali, skupaj z vsemi štirimi organizacijami civilne družbe, ki se ukvarjajo s povezovanjem Slovencev po svetu, pri pripravi srečanja Dobrodošli doma. Po večmesečnih pripravah, smo v soboto, 6. julija, sodelovali pri končnem postavljanju na prireditvenem prostoru in se izmenjavali z delom na stojnici, kjer smo vsa štiri društva pripravila predstavitevna gradiva ter promocijski material. V popoldanskem času pa je v organizaciji SSK potekala okrogla miza »**Zbodbe uspešnih Slovencev**«. Na njej so se predstavile gospa Jelena Malnar, gospa Lilijana Mikluš in gospa Draga Gelt. Z gostjami se je pogovarjala Erika Jazbar, novinarka slovenske redakcije RAI v Trstu.

1. Sodelovanje pri portalu Slovenci.si

Svetovni slovenski kongres redno prispeva k pripravi vsebin za portal namenjen za Slovence po svetu Slovenci.si. Sodelavci pisarne pišejo članke o izvedenih projektih in drugih zanimivih dogodkih, istočasno pa poskrbijo za slikovni material.

2. Sodelovanje na sejah Komisije DZ za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu

Predstavniki Svetovnega slovenskega kongresa in Slovenske konference SSK so se redno udeleževali sej Komisije DZ za odnose s Slovence v zamejstvu in po svetu ter konstruktivno sodelovali v razpravi s predlogi za izboljšavo odnosov matične države z rojaki, ki živijo po svetu.

3. Tradicionalni obisk predstavnikov SSK pri nadškofu

V ponedeljek, 18. februarja 2019, je ljubljanski nadškof metropolit msgr. Stanislav Zore na pogovor sprejel predstavnika Svetovnega slovenskega kongresa (SSK), predsednika dr. Borisa Pleskoviča in v.d. generalne sekretarke Zdenko Volarič. Pogovarjali so se o aktualnih družbenih zadevah, ki zadevajo medsebojno sodelovanje in skrb za krepitev stikov s Slovenci po svetu. V zadnjem času predvsem mladi odhajajo na študij ali v službe v tujino, kar za slovensko državo predstavlja veliko izgubo, saj v tujih državah tudi ostajajo. Slovensko gospodarstvo bi veliko pridobilo, če bi strokovnjaki svoje znanje in izkušnje uporabljali v Sloveniji. Slovenija, in predvsem Vlada RS, se mora zavedati pomena tovrstnega znanja in se še bolj truditi, da z gospodarskimi ukrepi skuša mlade zadržati doma oziroma jim omogočiti vrnitev v Slovenijo. Pleskovič je nadškofa seznanil s projekti, ki jih v ta namen letos pripravlja SSK, kot sta strokovni konferenci, 23. tabor za mlade in različne tematske večere.

Dr. Pleskovič je v nadaljevanju nadškofa seznanil tudi z aktualno problematiko glede preselitve na Zaloško cesto 59. Na koncu sta dr. Boris Pleskovič in msgr. Stanislav Zore izpostavila pomembnost medsebojnega sodelovanja obeh organizacij za boljšo prihodnost Slovencev tako doma kot tudi po svetu, nadškof pa je ob slovesu Svetovnemu slovenskemu kongresu zaželel obilo uspeha in božjega blagoslova.

O obisku pri nadškofu metropolitu msgr. Stanislavu Zoretu bo objavljen in članek, v mesecu marcu v tedniku Družina.

4. Izjave za javnost

In Memoriam Tomaž Pavšič

Nobelov nagrajenec častni član Svetovnega slovenskega kongresa (SSK)

Ameriški kongresnik je postal častni član Svetovnega slovenskega kongresa

Poziv za pomoč slovenskim rojakom v Venezueli

Pozdravljamo odločitev o začetku izvajanja repatriacije Slovencev iz Venezuele

In Memoriam Anton Mavretič

POROČILO O DELU SVETOVNEGA SLOVENSKEGA KONGRESA V LETU 2020

Ves svet se je v letu 2020 znašel v primežu pandemije novega koronavirusa, ki je ohromel delovanje družbe na vseh področjih. Zlasti na področju organizacije dogodkov, saj le-ti predstavljajo nešteto možnosti sedaj žal nezaželenih stikov.

Tako smo tudi pri Svetovnem slovenskem kongresu bili primorani odpovedati nekatere dogodke, druge pa prilagoditi razmeram. Bilanca na koncu leta je sladko-grenkega priokusa. **V našem društvu smo uspeli nekaj projektov vseeno uspešno izpeljat, ostala pa je neizpolnjena želja po srečanjih na strokovnih konferencah in taboru slovenskih otrok po svetu.** Predvsem pa smo se morali sprijazniti z dejstvom, da v pandemskem koledarju ni mogla najti svojega prostora osrednja prireditev za Slovence po svetu Dobrodošli doma, katere glavni organizator je bil v letu 2020 prav Svetovni slovenski kongres.

Vseeno pa upamo in zremo v prihodnost s pozitivnimi mislimi in veliko zagnanostjo, da bomo v letu 2021 lahko uresničili vse tisto, kar nam je bilo tokrat odvzeto. Veselimo se nadaljnega sodelovanja z različnimi organizacijami in posamezniki iz domovine in tujine, da bomo lahko skupaj še naprej izpolnjevali dragoceno poslanstvo povezovanja rojakov po svetu z matično domovino Slovenijo.

STROKOVNA SREČANJA IN POSVETI

1. XI. KONFERENCA SLOVENSКИH ZDRAVNIKOV IZ SVETA IN SLOVENIJE

Izvedbo XI. Konference slovenskih zdravnikov iz sveta in Slovenije smo prvotno načrtovali 11. in 12. junija 2020, v prostorih Krke v Ljubljani. Žal je bila organizacija onemogočena zaradi nastalih okoliščin v zvezi s pandemijo novega koronavirusa. Člani organizacijskega odbora so, glede na razmere sklenili, da se **izvedba konference preloži** na čas, ko bodo razmere dopuščale organizacijo tovrstnega dogodka. Ponovno srečanje načrtujemo v jeseni 2021.

Za dvodnevni program konference so člani organizacijskega odbora izbrali naslednje teme:

- Etika – temeljni princip medicinske znanosti
- Organizacija zdravstvenega sistema - osrednja vloga zdravnika za učinkovito zdravljenje
- Okrogla miza: Slovenski zdravstveni sistem na razpotju
- Izzivi sodobne medicine – aktualne teme

Sodelovanje na konferenci so potrdili predavatelji iz Argentine, ZDA, Švice, Velike Britanije, Nizozemske, Avstrije, Italije, Švedske in Slovenije. Program za izvedbo konference v letu 2021 bomo še dodatno prilagodili novim in aktualnim tematikam v zdravstvu.

2. III. KONFERENCA SLOVENSКИH PRAVNIKOV IZ SVETA IN SLOVENIJE

Izvedbo III. Konference slovenskih pravnikov iz sveta in Slovenije smo prvotno načrtovali 5. in 6. novembra 2020, v prostorih Nove Univerze v Ljubljani. Žal je bila organizacija onemogočena zaradi nastalih okoliščin v zvezi s pandemijo novega koronavirusa. Člani organizacijskega odbora so, glede na razmere in povratne informacije predavateljev, konec septembra sklenili, da se **izvedba konference preloži** na čas, ko bodo razmere dopuščale organizacijo tovrstnega dogodka. Ponovno srečanje načrtujemo v jeseni 2021.

Za dvodnevni program konference so člani organizacijskega odbora izbrali naslednje teme:

- Prihodnost EU in predsedovanje Slovenije EU
- Okrogla miza: Zasebnost,
- Okrogla miza: Pravna ureditev odnosa RS do Slovencev v zamejstvu in po svetu
- Izzivi novih tehnologij v pravu
- Pravo in davki: Kako do učinkovitejšega davčnega sistema

Sodelovanje na konferenci so potrdili predavatelji iz Nemčije, Velike Britanije, Avstrije, Italije, Nizozemske, Danske, Belgije, Švice in Slovenije. Preliminarni program je priložen poročilu.

3. CIKEL PREDAVANJ 2020: »USPEŠNI SLOVENCİ PO SVETU«

Prvo predavanje: »Globalno gospodarstvo v času pandemije in po njej«, dr. Igo Cesarec, ZDA

Prvo predavanje iz cikla »Uspešni Slovenci po svetu« smo pripravili 18. septembra 2020 na Ekonomski fakulteti v Ljubljani z dr. Igorjem Cesarcem iz ZDA. Moderiral je prof. dr. Mojmir Mrak. V predavanju je dr. Cesarec predstavil ekonomske posledice, ki bodo sledile pandemiji in karantenskim ukrepom. Na osnovi sestavljenega modela projekcije je prikazal krčenje globalne gospodarske rasti, poleg tega pa je ponudil tudi predvidena krčenja po posameznih državah. V projekciji je prikazal tudi predvideno povrnitev BDP-ja globalnega gospodarstva na nivo kot je bil pred pandemijo kar naj bi se zgodilo nekje v drugem kvartalu leta 2021, ob uresničitvi »črnega scenarija« šele okrog leta 2022. Posamezna gospodarstva naj bi ta nivo dosegla že prej – med temi je Kitajska, ki naj bi nivo dosegla že konec tega leta. Na drugi strani je skupina držav Latinske Amerike, ki se bodo na enak nivo povrnila šele do leta 2023. Povečan je vpliv negotovosti investicij kar vpliva na ekonomske odločitve tako posameznikov kot organizacij. Okrevanje bo različna tudi glede na sektorje. Pričakovati je hitrejšo vzpostavitev proizvodnih dejavnosti, kjer je lažje zagotoviti potrebnim ukrepom, težje bo v turističnih panogah. Prav tako bo upočasnjeno vzpostavljanje trga delovne sile. Za primer je podal ZDA, kjer so v zadnjih mesecih res odprli milijon novih delovnih mest, vendar pa so ZDA ob začetku pandemije odpustile 20 milijonov ljudi. Po koncu predstavitve sta dr. Cesarec in dr. Mrak odgovorila še na nekaj zanimivih vprašanj iz občinstva. Zaradi omejitev zbiranja je v dvorani lahko predavanju prisluhnilo nekaj več kot 20 slušateljev, je pa bilo mogoče predavanje spremljati tudi preko spleta, kjer je še vedno na voljo na spletni povezavi: <https://www.youtube.com/watch?v=WwiUBjvXRU0>.

Drugo predavanje: »Avtonomija prava Evropske unije«

Drugo predavanje smo prav tako nameravali pripraviti v živo, vendar smo zaradi hitro slabšajoče zdravstvene slike, pripravili dogodek samo preko spletne aplikacije Zoom. Predstavili smo dr. Damjana Kukovca, predavatelja na Middlesex School of Law v Londonu, kjer poučuje pravo Evropske unije in konkurenčno pravo. Dogodek je moderirala doc. dr. Petra Weingerl s Pravne fakultete v Mariboru. V predavanju je dr. Kukovec nazorno predstavil pravo EU, njegovo avtonomnost in nadrejenost napram nacionalnemu pravu. Tako je danes evropski pravni sistem postal na eni strani pomembna zaščita pravic državljanov, po drugi strani pa tudi usmerjevalec oz. omejevalec nacionalnega prava. Evropsko pravo se je od začetkov šestdesetih let močno razvilo, hkrati pa pridobilo zelo veliko moč. Tudi v prihodnje, kljub Brexit-u, gre pričakovati, da bo pravni sistem EU skušal še bolj graditi svojo avtonomnost s tem pa bo postajalo pravo EU vedno pomembnejše za državljane članic – s tem tudi za Slovence.

Predavanje smo predvajali v živo tudi preko našega kanala na YouTubu, posnetek pa je na voljo na spletni povezavi: <https://www.youtube.com/watch?v=dVCuEZPUhVk&t=44s>.

PROGRAMI ZA OTROKE IN MLADINO

NAGRADNI NATEČAJ ZA MLADE SLOVENSKE ROJAKE

V letu 2020 je potekal peti natečaj za izvirno izražanje mladih slovenskih rojakov. Tako kot natečaj v letu 2019, je bil tudi tokratni bralno-risalni in namenjen predvsem mladim bralcem. Natečaj je bil prilagojen otrokom do 12. leta starosti, so se pa nanj odzvali tudi starejši otroci do 16. leta starosti.

Za sodelovanje na natečaju so otroci sami ali s pomočjo staršev prebrali besedilo ljudske pravljice z naslovom »O štirih godcih«. Pravljico smo pripravili v spletni obliki, da so vsi natečajniki obravnavali isto besedilo. Za sodelovanje so morali po prebrani zgodbi pripraviti risbo oz. sliko na listu formata A4 z motivom iz pravljice, ki se jim je najbolj vtisnil v spomin in nam jo poslati. Sodelovanje smo omogočili v dveh

kategorijah; posamezniki in skupine. Po e-pošti in spletnih medijih smo vabili mlade rojake, da se udeležijo natečaja.

Odziv je presegel vsa naša pričakovanja, saj se je na natečaj odzvalo kar **310 otrok**, ki so poslali svoje risbe. Skupinske prijave je poslalo **22 skupin (skupaj 149 otrok)**, v kategoriji posamezniki pa smo prejeli **161** slik. Prijave so prišle iz kar **12 držav**. Največ jih je prišlo iz sosednje Italije, sledijo Avstrija, Argentina, Hrvaška, Nemčija, Švica, BiH, Srbija, Švedska, Češka, Kanada in Japonska.

Pripravili smo poseben zvezek z nalogami povezanimi s pravljico »O štirih godcih in gozdnem škratu«. Poimenovali smo ga Kongrešček. Vsak natečajnik je prejel priznanje za sodelovanje, en izvod Kongreščka, izvod revije Zmajček in set majhnih barvic. Skupine so prejele še didaktično igro »Potepanje po Sloveniji« in en izvod knjige »Sto ugank«. Avtorji najboljših risb pa so dobili še po en izvod knjige »Aleksander in Vurberški zmaj« ter pobarvanko »Pobarvaj Slovenijo«.

OTROCI NA DRUGI STRANI MEJE

S projektom »Otroci na drugi strani meje – slovenski rojaki v sosednjih državah« želimo pri Svetovnem slovenskem kongresu (SSK) začeti korenito in načrtno spremembo na področju razgledanosti in poznavanja naših rojakov, ki živijo v sosednjih državah. V šolskih programih in učbenikih je malo podatkov o slovenskih manjšinah, zato se s projektom predstavljamo po slovenskih osnovnih šolah in vrtcih, želimo pa ga predstaviti tudi dijakom. SSK ima znanje, stike in potrebne izkušnje, ki lahko izboljšajo spoznavanje in razumevanje slovenskega zamejstva med mladimi. Verjamemo, da jim bo to poznavanje dajalo splošno razgledanost, povečalo njihovo stopnjo strpnosti in okrepilo njihovo narodno samozavest.

Prvič smo projekt izvedli v letu 2019, kjer smo otrokom prve triade Osnovne šole Cvetka Golarja iz Škofje Loke, s pomočjo otroške lutkovne skupine iz Dobrle Vasi, približali razumevanje zamejstva in način življenja slovenskih otrok izven RS. S projektom smo nadaljevali v letu 2020, zaradi težav s pandemijo in težav pri prestopanju meje smo se odločili za drugačen pristop – posneli smo **lutkovno predstavo »Priateljstvo«**, ki so jo pripravili **Mladi Celovčani**, skupina slovenskih otrok, ki živijo v Celovcu ali njegovi bližini. Skupaj s snemalcem in poklicnim novinarjem smo se odpravili v Celovec, kjer smo posneli celotno lutkovno predstavo. Po predstavi smo posneli še intervju z lutkarji in ločeno še intervju z mentoricama lutkovne skupine. V dobrem mesecu smo posnetke še montažno obdelali in jih objavili.

Vsi posnetki so sedaj prosto dostopni na našem Youtube kanalu.

Povezava do lutkovne predstave: <https://youtu.be/r8DZy6jwIZM>

Intervju z lutkarji: <https://youtu.be/vy7QZG5fvzI>

Intervju z mentoricama: <https://youtu.be/eUOOaN7aeVE>

Za predstavitev posnetkov smo se že dogovarjali z osnovno šolo Miška Kranjca v Ljubljani in Vrtcem Mojca (v okviru tega deluje pet enot) vendar so žal zaostritve zdravstvene situacije s Covid19 te naše načrte prestavile – upamo, da bomo lahko katero od predstavitev izvedli že v prvi polovici leta 2021. Kljub temu, da predstavite v vrtcih in šolah do sedaj še niso bile mogoče, pa so si prvi razredi Osnovne šole v Sodražici že ogledali posnetek lutkovne predstave v povezavi z obravnavno tematiko prijateljstva v šolah.

DRUGI PROJEKTI

1. 30. OBLETNICA SLOVENSKE KONFERENCE SSK

Ljubljana, 1. oktober 2020

Pred tridesetimi leti je bila uradno ustanovljena Slovenska konferenca Svetovnega slovenskega kongresa. Njena ustanovitev je bil odločilen korak pri ustanovitvi Svetovnega slovenskega kongresa leto kasneje in njena vloga je bila pomembna pri osamosvojitvi Slovenije. Zagotovljeni so bili temelji organiziranosti

društva, ki danes povezuje Slovence iz domovine in sveta v duhu narodne zavesti, znanosti, gospodarstva in kulture.

Okroglo obletnico smo obeležili v četrtek, 1. oktobra 2020, na slavnostni seji Sveta Slovenske konference SSK. Slovesnosti se je udeležila ministrica za Slovence po svetu, dr. Helena Jaklitsch, ki je Slovenski konferenci SSK predala priznanje in zahvalo za izjemen prispevek k povezovanju slovenske narodne skupnosti po svetu z matično domovino na vseh področjih.

Slavnostni govornik je bil dolgoletni predsednik in član Upravnega odbora SK SSK Franci Feltrin, ki je v svojem govoru osvetlil zgodovinsko ozadje ustanavljanja Slovenske konference ter izpostavil najpomembnejše mejnike. Na slavnostni seji smo odprli razstavo Marjetke in Andreje Dolinar iz Argentine in tudi uradno odprli nove prostore SSK. Kulturni program sta obogatila še tenorist Aco Bišćević in violinist Armando Nuñez Villenila.

Pomembno obletnico smo želeli praznovati v širšem krogu članov SK SSK, vendar žal zaradi zdravstvenih razmer, smo morali proslavo omejiti na majhno število udeležencev. Smo pa prireditev snemali in je na voljo na ogled na našem YouTube kanalu: <https://youtu.be/JbqA1HLgK9Y>

2. SLOVENSKO OBROBJE 2020

Avstrijska Koroška, 3. oktober 2020

V soboto, 3. oktobra 2020, je Svetovni slovenski kongres pripravil posebno študijsko pot. Odpravili smo se na Koroško, kjer smo si ogledali Celovec in se podrobneje seznanili z zgodovinskimi okoliščinami, ki predstavljajo žalostno prelomnico za slovenski narod – koroški plebiscit 1920.

V društvenih prostorih SPD Kočna smo nato prisluhnili zgodovinskemu predavanju prof. Štefana Pinterja o koroškem plebiscitu. Koroški plebiscit (nemško Kärntner Volksabstimmung), ki je potekal 10. oktobra leta 1920, je določil državno mejo med leta 1918 ustanovljeno Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev in Avstrijo po I. svetovni vojni. S koroškim plebiscitom je 10% odstotkov slovenskega naroda ostalo ločenega z mejo, posledice plebiscita pa so globoko zarezale tudi v medsebojne odnose ljudi na Koroškem. Celotno predavanje si lahko ogledate na youtube kanalu Svetovnega slovenskega kongresa: <https://youtu.be/vMMtJ6S7A18>

3. JEZIKOVNO – POČITNIŠKI DNEVI ZA ROJAKE IZ VENEZUELE

CŠOD Kavka, Livške Ravne, 27.-31. Julij 2020

V letu 2020 smo načrtovali izvedbo tabora za slovenske otroke po svetu na Ptuj. Zaradi zdravstvenih razmer smo morali prijavljenim sporočiti, da izvedba tabora v 2020 ne bo mogoča. Za vse bivše udeležence in prijavljene smo animatorji pripravili filmske posnetke, da bi jih na ta način vsaj malo opogumili, hkrati pa obdržali stike. Posnetki so dostopni na našem Youtube profilu.

V dogovoru in v sodelovanju z Uradom za Slovence v zamejstvu in po svetu smo tako od 27. julija do 31. julija 2020 pripravili Jezikovno-počitniške dneve za rojake iz Venezuele. V domu CŠOD Kavka na Livških Ravnah se je, ob učenju slovenščine in spoznavanju okoliških lepot in zanimivosti, srečalo 21 rojakov, ki so se konec leta 2019 oz. v začetku leta 2020 preselili nazaj v Slovenijo. Dopoldneve smo preživljali ob učenju slovenščine (poročilo o pouku slovenskega jezika je priloženo ločeno), popoldneve pa smo izkoristili za ogled in praktične delavnice.

Podali smo se na pohod do odprtega muzeja na prostem, ki se razteza po grebenu Kolovrata in se sprehodili

4. DOBRODOŠLI DOMA 2020

Jubilejno izvedbo prireditve Dobrodošli doma je bila sprva načrtovana v letu 2020. Žal smo jo zaradi epidemioloških razmer bili primorani odpovedati in prestaviti na leto 2021. Vloga glavnega organizatorja/koordinatorja osrednje prireditve za Slovence v zamejstvu in po svetu je tokrat v rokah Svetovnega slovenskega kongresa.

Dogodek je namenjen predstavitvi in druženju Slovencev enotnega slovenskega prostora in izseljenstva ter lokalnega prebivalstva, spoznavanje posameznih krajev Slovenije, njihove znamenitosti, tradicije in kulture. Prireditev poteka od leta 2011, vsako leto v drugem slovenskem kraju.

Osrednja prireditev bi morala potekati v soboto, 4. julija 2020, v Ribnici. V letnem gledališču na ribniškem gradu bi se predstavili rojaki iz zamejstva in sveta ter z nami delili svojo umetniško-kulturno ustvarjalnost v svojih prizadevanjih pri ohranjanju slovenstva v deželah, kjer živijo. Načrtovanih je bilo vrsta spremljevalnih dogodkov, tudi za otroke. Upamo, da bo v letu 2021 izvedba možna, kjer načrtujemo posebno obeležiti 30. obletnico samostojnosti Slovenije.

OSTALE DEJAVNOSTI

1. Sodelovanje pri portalu **Slovinci.si**

Svetovni slovenski kongres redno prispeva k pripravi vsebin za portal namenjen za Slovence po svetu Slovinci.si. Sodelavci pisarne pišejo članke o izvedenih projektih in drugih zanimivih dogodkih, istočasno pa poskrbijo za slikovni material.

2. Sodelovanje na sejah Komisije DZ za odnose s Slovinci v zamejstvu in po svetu

Predstavniki Svetovnega slovenskega kongresa in Slovenske konference SSK so se redno udeleževali sej Komisije DZ za odnose s Slovinci v zamejstvu in po svetu ter konstruktivno sodelovali v razpravi s predlogi za izboljšavo odnosov matične države z rojaki, ki živijo po svetu.

3. Sodelovanje na seji Sveta Vlade RS za Slovence po svetu

Predsednik SSK, dr. Boris Pleskovič, je sodeloval na seji Sveta Vlade RS za Slovence po svetu, ki je potekala v sredo, 16. decembra 2020. Predstavniki slovenskih skupnosti iz zdomstva in izseljenstva ter slovenskih organizacij, ki delujejo na področju skrbi za ohranjanje slovenstva po svetu, premier ter slovenski ministri, ki se srečujejo s problematiko Slovencev po svetu, so razpravljali o trenutnem stanju in potrebah slovenske skupnosti v svetu, o priložnostih in izzivih za prihodnost.

Dr. Pleskovič je predstavil kako so se, glede na delovanje SSK, spremenile potrebe slovenskih skupnosti po svetu v času pandemije in po njej ter naš pogled na prihodnost slovenstva v svetu in na strateški odnos RS v luči strategije 2021-2030.

4. Sodelovanje na srečanju Slovenske globalne poslovne povezave

Predsednik Svetovnega slovenskega kongresa, dr. Boris Pleskovič, je v četrtek, 10.12.2020, sodeloval na virtualnem poslovnem srečanju, ki so ga organizirali pri Slovenski globalni poslovni povezavi (Slovenian global business network – SGBN). Osrednja tema dogodka je bila »Globalno poslovno slovenstvo, sodelovanje in razvoj«, z namenom povezovanja slovenskih poslovnežev in poslovnih po svetu in izmenjavo poslovnih možnosti. Dr. Pleskovič je predstavil delovanje Svetovnega slovenskega kongresa in prizadevanja društva na področju povezovanja slovenskih strokovnjakov iz domovine in sveta.

5. Izjave za javnost

In Memoriam Cvetko Falež (Avstralija)

27.3.2020: Odprto pismo Javnemu zavodu Radiotelevizija Slovenija

POROČILO O DELU SVETOVNEGA SLOVENSKEGA KONGRESA JANUAR- NOVEMBER 2021

Ko smo zakorakali v leto 2021 smo to storili z upanjem, da bodo razmere dopuščale boljše pogoje za pripravo in izvedbo dogodkov in drugih projektov. Vendar se je situacija s pandemijo še pošteno razvlekla v leto 2021, zato je delovanje bili tudi še naprej prilagojeno razmeram.

DIGITALNO KOMUNICIRANJE IN PRENOVA SPLETNE STRANI

V letu 2020 smo se pri SSK lotili zahtevnega projekta in sicer prepotrebne prenove spletnih strani www.slokongres.com ter grafične podobe (logotip). Po dolгих letih je napočil čas, da osvežimo našo podobo in moderniziramo digitalno komuniciranje društva. Prve mesece leta 2021 smo glede na razmere ta čas izkoristili za zaključek projekta prenove spletne strani. Tako smo 2. Marca 2021 objavili popolnoma prenovljeno stran www.slokongres.com

Nova spletna stran je pregledna in sodobnega videza. Pod rubriko Aktualno boste lahko sledili novicam in drugim objavam s področja povezovanja slovenstva. Poleg tega je stran obogatena z več slikovnega materiala in vsebinsko bogatejša – opisi posameznih dejavnosti so izčrpnější, poleg tega pa smo se potrudili in zapolnili marsikatero vrzel v arhivskem smislu. Nekaterim projektom lahko sedaj sledite do samega idejnega začetka.

Nova je tudi rubrika Zborniki v kateri boste lahko večino naših zbornikov prelistali kar na spletu ali si jih po želji prenesli na vaš medij. Dodali smo tudi možnost, da si nekatere naše dogodke ogledate na videoposnetkih.

NAGRADNI NATEČAJ ZA MLADE ROJAKE PO SVETU

V lanskem letu so mladi slovenski lutkarji iz Celovca in okolice, pod mentorstvom Marice Hartmann, pripravili lutkovno igro o mravljah. S pomočjo Brede Varl, avtorice in režiserke lutkovne igre, smo priredili besedilo predstave. Besedilo so otroci sami, s pomočjo staršev ali mentorjev prebrali, za natečaj pa pripravili risbo z motivom, ki se jim je najbolj vtisnil v spomin.

Prejeli smo kar 145 prijav slovenski otrok iz 10. različnih držav sveta. Tokrat so risbe prispele iz Italije, Avstrije, Švedske, Madžarske, Makedonije, Hrvaške, Španije, Japonske, Nemčije in Rusije. Najmlajši sodelujoči so stari komaj 3 leta, najstarejši pa 15 let. Izredno smo veseli takšnega odziva!

Kot je bilo razvidno iz razpisa vsi sodelujoči prejmejo diplomo za sodelovanje, revijo z nalogami in dodatno darilo. V vsaki od kategorij pa bomo izbrali še najboljšo risbo in avtorja dodatno nagradili.

DOBRODOŠLI DOMA 2021

Slovenci iz zamejstva, sveta in domovine so se v soboto, 3. julija 2021, zbrali v Ribnici na tradicionalni prireditvi Dobrodošli doma, ki je letos nosila naslov Sloveniji za 30 let. Glavni organizator letošnje izvedbe je bil Svetovni slovenski kongres. Dogajanje se je pričelo v Rokodelskem centru z okroglo mizo Prispevek slovenskih izseljencev k osamosvojitvi Slovenije, gostje so tudi obudili spomine na dogajanje leta 1991. Gostje, tako navzoči kot tudi tisti, ki so se prek spletnega posnetka pridružili iz Avstralije, ZDA in Argentine, so razmišljali in obujali spomine na dogajanje in prispevek Slovencev v svetu v odločilnih dneh leta 1991.

Rokodelski center je gostil še en dogodek, obiskovalci so si lahko ogledali dokumentarni film Rešetarji s Crvenega Krsta – stoletje obstoja v Beogradu. Film govori o tradiciji suhe robe v Beogradu, kamor so jo prinesli Ribničani. Ob tej priložnosti so se lahko spoznali tudi z ustvarjalci filma in Ivanom Debeljakom, rojenim v Beogradu, ki kot pravi Ribničan izdeluje sita in krošnjari.

Program se je nadaljeval na odru pri gradu. Odprli so ga mladi lutkarji iz avstrijske Koroške Mladi Celovčani z lutkovno predstavo Prijatelji, nato se je pričela osrednja prireditev. Uvodoma so zbrane nagovorili ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Helena Jaklitsch, predsednik Svetovnega slovenskega kongresa Boris Pleskovič ter župan občine Ribnica Samo Pogorelc.

Zdravljico je zapel Lucas Somoza Osterc, Slovenec iz Argentine. V osrednjem delu so nastopili rojaki iz zamejstva in sveta. Predstavili so se Godba na pihala Šmihel z avstrijske Koroške, Folklorna skupina Sakalovci z Madžarske, Danni Stražar s Švedske, Folklorna skupina KPS Bazovica z Reke na Hrvaškem, maturantje Slovenskega srednješolskega tečaja ravnatelja Marka Bajuka RAST 50 iz Argentine ter Aleksi Jercog in prijatelji, ki so zastopali barve Slovencev v Italiji.

Obiskovalci so si lahko v grajskem parku in v Rokodelskem centru ogledali priložnostne in jubilejne razstave o Slovencih po svetu. Ogledati si je bilo mogoče tudi prikaz domače obrti in z mojstri suhe robe ter lončarstva izmenjati kakšno besedo, še piše v sporočilu za javnost.

Predstavniki slovenskih kmečkih organizacij, ki delujejo v vseh štirih zamejstvih in se združujejo v koordinacijo Agraslovak, ter lokalni ponudniki so poskrbeli za hrano in pijačo.

Dan je zaokrožil nastop Ansambla Saša Avsenika, ki je s koncertom Vse najboljše, Slovenija, pripravljenim prav na čast 30 let samostojne Slovenije, udeležence popeljal po skritih in manj skritih kotičkih Slovenije.

ODKRITJE SPOMINSKE PLOŠČE OB 30. OBLETNICI USTANOVITVE SSK

V Cankarjevem domu je v nedeljo, 27. junija 2021, potekala slovesnost, med katero smo odkrili spominsko ploščo ob 30. obletnici ustanovitve Svetovnega slovenskega kongresa. S svojo prisotnostjo so nas počastili predsednik Vlade RS Janez Janša, ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Helena Jaklitsch ter minister za kulturo dr. Vasko Simoniti. Dogodek je povezovala Mateja Feltrin Novljan, za odličen glasbeni program pa sta poskrbela baritonist Matjaž Robavs in citrar Tomaž Plahutnik. Program je z recitacijo popestril tudi Igor Pirkovič.

Ob tej priložnosti je predsednik SSK, dr. Boris Pleskovič predsedniku Vlade RS, Janezu Janši podelil zlatnik Svetovnega slovenskega kongresa v zahvalo za njegov izjemen doprinos k demokratizaciji Slovenije, za zasluge pri osamosvajanju in priznavanju Republike Slovenije v mednarodni skupnosti, za podporo ustanovitvi in delovanju Svetovnega slovenskega kongresa ter za njegov trud pri ohranjanju in kreptvi narodne zavesti pri rojakih doma in po svetu.

Predsednik vlade je ob prejemu priznanja zbrane nagovoril, pri čemer se je sprva iskreno zahvalil za prejeto priznanje. "Ko se danes spominjamo tistih dni pred 30 leti, čutimo veliko hvaležnost zato, ker je Slovenija takrat stopila skupaj in ko so naši rojaki v zamejstvu in po svetu pomagali pri tistih stvareh, kjer komaj nastajajoča slovenska država svojih institucij za ta namen še ni imela," je uvodno povedal premier. Kot je dejal, je Svetovni slovenski kongres v 30 letih šel čez različne čeri, "kljub temu pa je stal in obstal in je močna povezovalna vez med Slovenci v zamejstvu in po svetu in matično domovino."

VOŠČILA OB 30. OBLETNICI SSK

Tako kot naša država Slovenija, tudi Svetovni slovenski kongres letos praznuje 30 let obstoja. 27. in 28. junija 1991 je potekal ustanovni zbor v Cankarjevem domu, o katerem priča nedavno odkrita [spominska plošča](#) na pročelju pri vhodu na Prešernovi cesti.

Skozi vsa ta leta je Svetovni slovenski kongres sledil svojemu cilju povezovanja Slovencev v duhu narodne zavesti, znanosti, gospodarstva, kulture in demokracije. Na naši poti smo imeli priložnost sodelovati z različnimi posamezniki in društvi Slovencev po svetu, ki se trudijo ohraniti slovenstvo v državah, kjer živijo.

Hvaležni smo, da lahko z njimi sodelujemo, hvaležni pa smo tudi, da so se nam pridružili pri praznovanju našega jubileja s svojimi voščili in pozdravi. Vabljeni k ogledu videoposnetkov na strani: <https://www.slokongres.com/novica/praznujemo-30-let-hvala-za-voscila/>

25. TABOR SLOVENSKIH OTROK PO SVETU / 2. JEZIKOVNO-POČITNIŠKI DNEVI ZA ROJAKE IZ VENEZUELE

Od 26. julija do 30. julija 2021 smo pripravili 2. jezikovno-počitniške dneve za rojake iz Venezuele. Zaradi težav s covidom in zapletov pri posebnih pogojih za nastanitev se nas je tokrat družilo nekaj manj kot 20. Kljub temu ni bilo nič manj zabavno. Veliko smo se smejali, se pogovarjali in se tudi veliko naučili. Vse je potekalo v ustaljenem ritmu; dopoldneve smo preživljali ob učenju slovenščine, popoldneve pa smo izkoristili za ogled in praktične delavnice. Podali smo se na sprehod po bližnji okolici, do razgledne točke in po poti izvedeli marsikaj zanimivega o bližnjih krajih ter o življenju ljudi tukaj nekoč in danes. Ogledali smo si muzej prve svetovne vojne na prostem in se sprehodili skozi utrjene rove, nato pa nadaljevali z ogledom italijanske kostnice v Kobaridu. Preizkusili smo se v lokostrelstvu, se spustili v Kavkno jamo ter pripravili arepo in kobariške štruklje.

V petek smo imeli dovolj časa, da so udeleženci ponovno rešili test iz slovenščine, ki so ga reševali prvi dan. Pred povratkom smo se ustavili še ob reki Nadiži, nato pa, prijetno ohlajeni, nadaljevali pot proti Ljubljani.

SLOVENSKO OBROBJE 2021: GLASBENI VEČER NA AVSTRIJSKEM ŠTAJERSKEM

V okviru projekta "Slovensko obrobje 2021", s katerim povezujemo in krepimo stike med kulturnimi društvi iz obmejnih krajev, z obeh strani slovenske meje, smo tokrat obiskali rojake na avstrijskem Štajerskem.

V soboto, 11. septembra 2021, smo se odpravili v Potrno do Pavlove hiše, kjer deluje Kulturno društvo člen 7. Lokalni Mešani zbor Pavlove hiše je tudi letos pripravil prelep koncert s slovenskimi pesmimi kot so Venci vejli, Ena ptička priletala, V dolinci prijetni,... Na odru pa so se jim pridružili tudi gostje iz Slovenije – Pomurski tamburaški orkester, ki je bil ustanovljen februarja 2020 in združuje tamburaše iz celotnega Pomurja. Prisluhnili smo pesmim kot so Zrešlo je žito, Mlade oči, Ne čakaj na maj, ... Večerni koncert so nastopajoči zaključili s skupno pesmijo Nabucco.

Projekt je s kulturnim programom pripomogel k ohranjanju slovenske narodne identitete in povezal Slovence iz matice in tistimi, ki živijo v zamejstvu.

XI. KONFERENCA SLOVENSKIH ZDRAVNIKOV IZ SVETA IN SLOVENIJE

Enajsto izvedbo konference slovenskih zdravnikov iz sveta in Slovenije, ki smo jo v letu 2020 odpovedali, smo uspeli organizirati letos kljub covidnim razmeram. Upoštevajoč vse predpise, smo se zbrali v prostorih Zdravniške zbornice Slovenije v torek, 5. oktobra in sredo, 6. oktobra 2021. Tokrat je srečanje potekalo v hibridni obliki, da smo lahko zagotovili udeležbo večjemu številu udeležencev, ki se sicer zaradi razmer ne bi mogli udeležiti. Zanimivim predavanjem je tako prisluhnilo preko 230 udeležencev iz Slovenije in sveta.

Častni pokrovitelj konference je bil predsednik Vlade RS, Janez Janša. Pripravili smo jo v sodelovanju z Zdravniško zbornico Slovenije in Medicinsko fakulteto v Ljubljani. Navzoče na Zbornici in preko Zooma so nagovorili predsednica Organizacijskega odbora, prof. dr. Metka Zorc, predsednik SSK, dr. Boris

Pleskovič, predsednica Zdravniške zbornice Slovenije prof. dr. Bojana Beović, minister za zdravje RS Janez Poklukar, ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Helena Jaklitsch in predsednik Slovenskega zdravniškega društva prof. dr. Radko Komadina.

V dveh dneh konference smo prisluhnili izjemnim predstavitvam naših medicinskih strokovnjakov iz Slovenije, ZDA, Švice, Kanade, Avstrije, Francije, Nemčije, Norveške, Švedske, Velike Britanije in Argentine. Dotaknili so se vedno aktualnih tematik kot so etika kot temeljni princip medicinske znanosti, organizacija zdravstvenega sistema in osrednja vloga zdravnika za učinkovito zdravljenje, perspektive slovenskega zdravstvenega sistema in druge aktualne teme. Posebno pozornost smo namenili tudi danes najbolj pereči tematiki in sicer pandemiji bolezni Covid-19.

III. KONFERENCA SLOVENSKEH PRAVNIKOV IZ SVETA IN SLOVENIJE

III. Konferenco slovenskih pravnikov iz sveta in Slovenije, ki smo jo v letu 2020 odpovedali, smo zaradi zdravstvenih razmer izpeljali preko spleta v obliki webinarja, s čimer smo dosegli najširši krog udeležencev doslej na konferencah pravnikov. Dogodek je potekal 18. in 19. novembra 2021 pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije, gospoda Boruta Pahorja. Konferenco smo pripravili v sodelovanju z Novo univerzo, Pravni fakultetama Univerze v Ljubljani in Mariboru ter Odvetniško zbornico Slovenije. Predavateljem iz 9 različnih držav je prisluhnilo več kot 160 slušateljev.

Na začetku je prisotne na webinarju nagovorila prof. dr. Verica Trstenjak, ki je vodila programski odbor konference. Nekaj pozdravnih besed sta prisotnim kot organizatorja namenila še predsednik SSK, dr. Boris Pleskovič in rektor Nove univerze, dr. Matej Avbelj. Gostili smo tudi ministra RS za pravosodje, Marjana Dikaučiča ter ministrico RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, dr. Heleno Jaklitsch.

Tokrat smo imeli tudi čast gostiti predstavnika Evropske komisije, iz Direktorata za pravosodje in potrošnike, gospoda Petra Csonko, ki je izpostavil pomen digitalizacije sodstva v EU, da lahko zagotovimo večjo povezanost EU ter preglednost nad potekom sodnih procesov.

V dveh dneh konference smo prisluhnili zanimivim predstavitvam naših pravnih strokovnjakov iz Slovenije, Švice, Avstrije, Italije, Danske, Nemčije, Luksemburga, Belgije in ZDA. Obravnavali so najbolj aktualne tematike v pravu kot so prihodnost EU in predsedovanje Slovenije EU, izzivi novih tehnologij v pravu, ter o pravu in davkih in kako do učinkovitejšega davčnega sistema. Na posebni okrogli mizi pa so spregovorili o pravih možnostih statusa Slovencev brez slovenskega državljanstva.

OTROCI NA DRUGI STRANI MEJE

Z našim projektom »Otroci na drugi strani meje« želimo mladim v Sloveniji približati življenje naših mladih rojakov, ki živijo v zamejstvu, saj je poznavanje tega področja slabo. V ta namen smo že tretje leto zapored predstavili lutkovno skupino iz Avstrije. Ob umiritvi epidemiološke situacije smo zopet uspeli pripeljati skupino v slovensko šolo. Na ta način lahko otroci bližje spoznajo utrip udejstvovanja Slovencev v zamejstvu v njihovi skupnosti.

Tokrat je lutkovna skupina »Mladi Celovčani« obiskala Osnovno šolo dr. Ivana Prijatelja Sodražica, v petek, 8. oktobra 2021. V veliki športni dvorani so uprizorili lutkovno predstavo »Mala čarovnica«. Zgodba govori o deklici Matejki, ki bi rada postala čarovnica, pa ji še ne gre dobro od rok. Hoče čarati dobre stvari, saj odrasle čarovnice delujejo prav obratno. Kljub zaprekam in zapletom, Matejka vztraja v dobrem in uspe uporabiti svoje čarovnije za skupno dobro.

Ob dveh predstavah so si zgodbo ogledali otroci iz vrtca in prve triade šole. Predvsem starejši otroci so doživeto spremljali zgodbo ter številne hudomušne in zabavne pripetljaje. Z dolgim aplavzom so tudi nagradili nastopajoče. Ti so tekom obeh predstav pokazali svojo umetniško nadarjenost: z igro, petjem

in tudi plesom so zbrane otroke popeljali skozi zanimivo in poučno zgodbo o čarovnici Matejki. Z velikim zadovoljstvom so sklenili nastope, v upanju, da se bodo še kdaj znašli v družbi slovenskih otrok v kakšni od slovenskih šol.

Iskrena zahvala gre mentorici Marici Hartman ter režiserki Bredi Varl, ki s tako ljubeznijo ohranjajo tradicijo lutkarstva med mladimi v Celovcu, s čimer še dodatno pripomorejo k ohranjanju in razvijanju slovenske narodne zavesti med Slovenci v Avstriji. Hvala pa tudi vodstvu Osnovne šole dr. Ivana Prijatelja Sodražica za gostoljubje in sprejem, s katerim so pokazali veliko mero spoštovanja do dela naših rojakov v zamejstvu.

KONGRES NA KLEPETU

S tem projektom želimo skozi kratke intervjuje ustvariti »kolaž« razmišljanj slovenskih rojakov iz zamejstva ob pomembnih dogodkih in dogajanjih. Tematika letošnjih intervjujev bo osredotočena na 30. obletnico osamosvojitve Slovenije. Intervjuje bomo pripravili z različnimi profili rojakov z namenom, da bi dobili zbirko oz. kolaž občutij in gledanj na osamosvajanje Slovenije skozi oči naših rojakov 30 let kasneje. Pogovore vodi novinar Matjaž Merljak.

Kot prvega smo v petek, 12. novembra 2021 predvajali intervju z dvema zamejskima Slovencema iz Italije, z očetom in sinom doma iz okolice Gorice. Oče, Carlo Bresciani, je kemik, sin David pa jezuit. V intervjuju sta na kratko spregovorila o svojih spominih na čas osamosvajanja Slovenije.

Carlo je bil v tistem času aktiven v stranki Slovenska skupnost in je takoj vzpostavil kar nekaj stikov s tedanjimi slovenskimi politiki, v Ljubljano pa je med drugim pripeljal celo tedanjega zunanjega ministra Italije Giannija De Michelisa. David je jeseni 1990 vstopil k jezuitom in je bilo to njegovo prvo leto bivanja v Sloveniji. Oba sta se strinjala, da je osamosvojitve Slovenije pomenila prelomnico gledanja na slovensko manjšino s strani Italijanov – in to na boljše. Več o tem in nekaj besed o slovenskem berlinskem zidu, lahko izveste v intervjuju na naši spletni strani ali Youtube kanalu.

V petek, 26. novembra 2021, pa bomo predvajali intervju z rojakinjo z avstrijske Štajerske, Susi Weitlaner.

IZJAVE ZA JAVNOST

O svobodi medijev v Sloveniji – Odprto pismo EU institucijam (26.3.2021)

In Memoriam Silvo Lipovšek, dr. med. - 10.6.2021

Poslovil se je dr. Marko Kremžar – 14.6.2021